

És cosa de dones

RAFA GIL

Clementina Ródenas (dreta), presidenta de la Diputació de València i portaveu del grup municipal socialista, i Rita Barberà, l'alcaldeessa popular del cap i casal. Dues dones que poden reviuire una lluita per l'alcaldeia de València.

El dia 28 de maig se celebren eleccions municipals –i autonòmiques–. L'horitzó electoral és ja tan a prop que la pre-campanya encetada pels partits polítics fa uns mesos ha entrat en un irreversible compte enrere. Qualsevol manual referent a l'acció política local, siga del partit polític que siga, presenta dues maneres diferents d'afrontar unes eleccions municipals. Una, des de la perspectiva del govern; l'altra, des de l'oposició. I des de l'oposició, precisament, és des d'on s'afrontarà, per primera vegada en molts anys, el Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE) aquests comicis.

Els socialistes tindran davant Rita Barberà, l'alcaldeessa que encara les eleccions des del govern i el valor polític més preuat del Partit Popular (PP) al País Valencià. I davant tenen també l'amenaça d'unes enquestes que situen Barberà al caire de la majoria absoluta. És a dir, que la suada lògica política que assegura que qui governa quatre anys té garantits, com a mínim, els quatre següents, és, en aquest cas, un pronòstic força real.

Ball de figures. Aquesta calma popular contrasta amb la desorientació socialista, que

El PSOE encara no sap qui encapçalarà la llista a l'Ajuntament de València. L'existència d'una travessa interna de candidats palesa la desorientació política que campa entre els socialistes de la ciutat.

es fa més evident com més s'acosta el procés per a decidir, sobretot, quin serà el candidat més adient. O candidata, perquè tant socialistes com populars tenen en dones les màximes aspirants a l'alcaldeia. A l'esmentada Rita Barberà, se li han d'afegir la presidenta de la Diputació de València, portaveu del grup municipal socialista i ex-alcaldeessa, Clementina Ródenas, i la ministra de Cultura i ex-directora de l'Institut Valencià d'Art Modern (IVAM), Carme Alborch.

Al llarg dels últims tres mesos, però, s'ha parlat també d'altres noms (vegeu requadre a la pàgina 23). Sempre, això sí, fent referència a possibles caps de llista. Caldria afegir-hi Carme Alborch, ministra de Cultura; Eugeni Burriel, conseller d'Obres Públiques; Joaquim Colomer, conseller de Sanitat, i Antonio Sotillo, president del Consell Econòmic i Social, altres possibles candidats que s'han esmentat en aquest període. Tot i que els cinc amb més possibilitats són aquests, també s'ha parlat de Vicent Montés, advocat; Manuel Mata, regidor i membre del corrent Esquerra Socialista, i Joaquim Azagra, ex-conseller i president de la Universitat Internacional Menéndez y Pelayo a València. Una altra cosa són les perso-

Els qui tenen més números

Clementina Ródenas.

Presidenta de la Diputació i portaveu del grup municipal socialista.

Pros:

- Capacitat de gestió.
- Capacitat de treball.
- Elevat índex de coneixement de la política municipal.
- Ha fet una dura política d'oposició municipal.
- Aguantaria quatre anys més a l'oposició.

Contres:

- S'ha presentat una vegada a les oposicions i tot i guanyar-les, no va assolir l'alcaldia.

Carme Alborch.

Ministra de Cultura.

Pros:

- Molt popular (pot fer gràcia a sectors de gent jove que no han votat mai i a gent d'allò que podríem anomenar la “moguenda valenciana”).
- Suport unànime dels mitjans de comunicació.
- Brillant gestió cultural de l'IVAM.

Contres:

- És ministra.
- És independent.
- No ha ocupat mai un càrrec per elecció directa de les urnes.

Eugeni Burriel.

Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

Pros:

- Al capdavant de la Conselleria més vistosa.
- Capacitat de gestió.
- Ben vist per sectors centristes.

Contres:

- Extremadament ambiciós, la qual cosa vol dir que li provocaria una por tremenda quedar-se en l'oposició.
- No ha ocupat mai un càrrec per elecció directa de les urnes.

Joaquim Colomer.

Conseller de Sanitat i Consum.

Pros:

- Larga experiència en la gestió pública.
- El consideren el “Tierno Galván valencià” pel seu tarannà.
- Independent.

Contres:

- No té experiència d'oposició.

Antonio Sotillo.

President del Consell Econòmic i Social.

Pros:

- Parlamentari de llarga tradició.
- Ha estat sots-secretari del Ministeri de Justícia.
- Bones relacions amb la direcció del PSOE.
- Obsessió per l'alcaldia.

Contres:

- Advocat amb negocis importants.
- Li suposaria una important pèrdua de poder adquisitiu.
- Deixaria el Consell Econòmic i Social, càrrec que dona prestigi.

nes que conformarien el gruix d'aquesta llista (vegeu requadre a la pàgina 24).

Tots els candidats i candidates esmentats tenen punts a favor i punts en contra. Hi ha, però, un inconvenient general que afecta tothom i aquest respon a l'interrogant de quin d'ells estaria disposat a passar quatre anys a l'oposició. La possibilitat més factible vistos els resultats de les eleccions al Parlament Europeu del 12 de juny de 1994, quan el PP obtingué 187.016 vots (48,26%) enfront dels 89.646 vots (23,13%) del PSOE. Dels cinc pesos pesants esmentats, un membre del grup municipal socialista diu que “segurament, només Clementina Ródenas” estaria disposada a fer-ho. Un lloc que, de fet, ella ocupa des de fa quatre anys, tot i ser la persona més votada en les eleccions municipals del 26 de maig de 1991, en què obtingué 139.272 vots (37,1%), que donaren al PSOE els 13 regidors que té

ara. Llavors ja s'enfrontava a Rita Barberà, qui aleshores obtingué 95.238 vots (25,4%), xifra que donà al PP 9 regidors. Barberà, tot i perdre les eleccions, va aconseguir l'alcaldia gràcies als 8 regidors d'Unió Valenciana, ja que Ródenas no en tenia prou amb els 3 d'Esquerra Unida. Ateses aquestes xifres i la capacitat de feina que tothom reconeix a la presidenta de la Diputació en el seu partit, la mateixa font del grup municipal socialista abans esmentada assegura que “si ella vol ser la candidata, ho serà”. Ródenas, que és potser la persona del ‘quintet estrella’ que compta amb menys suport dins de l'executiva comarcal de València ciutat —almenys per part del seu secretari general i director general de Treball de la Generalitat valenciana, Eduard Montesinos—, no ha desmentit en cap moment els rumors que la situen com una de les persones més properes a ser cap de llista, la qual cosa

s'ha interpretat en els cercles polítics de la ciutat com indicatiu que no ha renunciat en cap moment a ocupar la candidatura a l'alcaldia. Aquesta mateixa font opina que el fet que l'executiva comarcal no tinga un candidat propi, tot i que veuria amb bons ulls Eugeni Burriel, fa que "en un últim moment, puguen acceptar-la de la mateixa manera que hauran d'acceptar qui isca, per exclusió de candidats".

La importància del número 2. Mentre un sector del PSOE, assegura una persona pròxima a la direcció del partit, opina que el partit està plantejant malament la batalla electoral perquè "juga a perdre d'una manera absurda", un altre sector veuria amb bons ulls una persona independent com a candidata, l'elecció de la qual es faria en funció de la seua imatge. Ara bé, això té dos inconvenients. D'un costat, un candidat independent hauria de ser gairebé imposat per l'executiva comarcal (el termini de presentació de candidatures finalitza el proper dia 20) davant del fet que hi ha, per primera vegada, unes eleccions "primàries", que tindran lloc el proper 24 de gener, on els 5.000 afiliats socialistes de la ciutat hauran d'escollir entre els diferents candidats que s'hi presenten i és difícil pensar que aquests donen el seu vot a alguna persona independent sense una ordre de dalt. El segon problema que generaria l'entrada d'independents és la importància que adquireix el número dos de la llista davant la possibilitat que el candidat no estiguera disposat a fer oposició després de les eleccions, en cas de perdre-les. I aquí s'obriria la lluita entre els diferents sectors per ocupar aquest lloc, una lluita en què també s'ha de comptar amb la possibilitat que algun dels 'candidats estrella' hi vulguera col·locar acòlits com a condició indispensable per acceptar la candidatura. Fet que ajustaria encara més els marges de maniobra de cara a elaborar la llista definitiva, sobretot en la franja dita "d'eixida", aquella en què entren els 10 o 11 regidors que podrien traure els socialistes.

És obvi que al PSOE, un partit que ha perdut credibilitat a una velocitat de vertigen, li ha arribat l'hora de les persones. Des d'aquesta òptica, hi ha qui opina que no és el moment més adequat per a operacions de màrqueting com és ara inventar-se un candidat. En qualsevol cas, és evident que en el repte d'obertura i modernització del partit hi juguen dues maneres d'entendre un partit polític. Dues postures que giren al voltant d'un sol interrogant. Qui té més capacitat de vendre imatge i capacitat de gestió? El partit o alguns candidats? La força de la realitat creix per moments i els manuals de política local que fan servir els partits apunten també que hi ha polítiques d'oposició que no tenen precisament

Jugar a les sumes

Víctor Baeta, secretari comarcal d'UPV de la ciutat de València. Podria anar a la llista del PSOE com a independent.

com a finalitat enderrocar, en el sentit democràtic de la paraula, el govern. Són oposicions ancorades en els interessos particulars personals i sense voluntat de superar el govern. Un important membre de la direcció del PSOE valencià ho resumeix amb la aquesta claredat: "Ens hem quedat sense capacitat de reacció davant del desconcert de molta gent del partit que, així com no han sabut mai per què guanyarem les eleccions fa més d'una dècada, no entenen ara per què les perdem".

El cantant Joan Manuel Serrat, que les passades eleccions generals, celebrades el dia 6 de juny de 1993, va demanar el vot per al PSOE - "més del mateix", va dir-, no s'havia estat de cantar uns anys abans: "mai no és trista la veritat, el que passa és que no té remei".

J. M.

El dia 24 de febrer quedarà designat el candidat socialista a l'Ajuntament de València. Un mes després, exactament el dia 23 de febrer, serà l'hora del tancament de les llistes. Llavors se sabran els 32 noms que seguiran aquest candidat o candidata. De moment, però, només hi ha lloc per a l'especulació. S'ha parlat de Lourdes Alonso, directora de l'Institut Valencià de la Dona; Consuelo Moyà, directora general de Salut Pública; Domingo Laborda, José Antonio Caballero (ex-Partido de los Trabajadores de España, PTE), representants del moviment veïnal, així com Fèlix Estrela, president de la Federació d'Associacions de Veïns de la ciutat; Núria Espí (ex-PTE), membre de l'executiva nacional del PSOE; Juan Hernández, persona propera al secretari d'organització del partit, Ciprià Ciscar, i Rafael Rubio i Pere Beneyto, homes de confiança del secretari general de València ciutat, Eduard Montesinos.

El PSOE també va respondre a la proposta d'unitat de progrés feta per la Unitat del Poble Valencià (UPV) a totes les forces progressistes de la ciutat de València amb una oferta que l'executiva nacionalista estudia a hores d'ara. Es tracta d'incloure un membre de la UPV com a independent en la llista socialista, amb les garanties expressives que aniria en un lloc d'eixida i que l'endemà de les eleccions passaria al grup mixt com a UPV, amb veu pròpia. Tot i que han sonat noms com el de l'escriptor Josep Lluís Sirera, Paco Martínez Lena -militant històric de la UPV- o el del mateix Enric Morera, vice-secretari general del partit, tot sembla indicar que, en cas que socialistes i nacionalistes arriben a algun acord, la persona escollida per a ocupar aquest lloc seria el secretari comarcal de la ciutat de València, Víctor Baeta. La UPV, que porta a terme contactes amb diversos col·lectius del cap i casal per tal de vertebrar i captar tot el vot nacionalista, va obtenir 4.033 vots (1,04%) en les passades eleccions europees i 5.982 (1,6%) en les municipals de 1991.

Joan Mari